

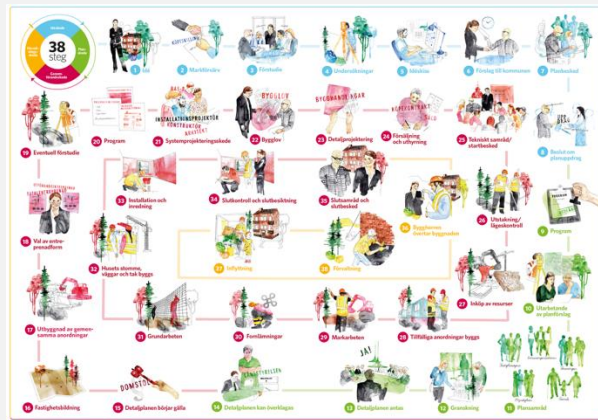
Byggherreforum – From Scope to Scale

Träff 9 – 250520

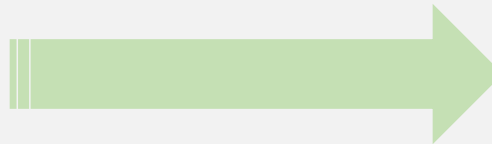

Byggherreforum – VARFÖR

Nutida förfarande

Klimataspekter

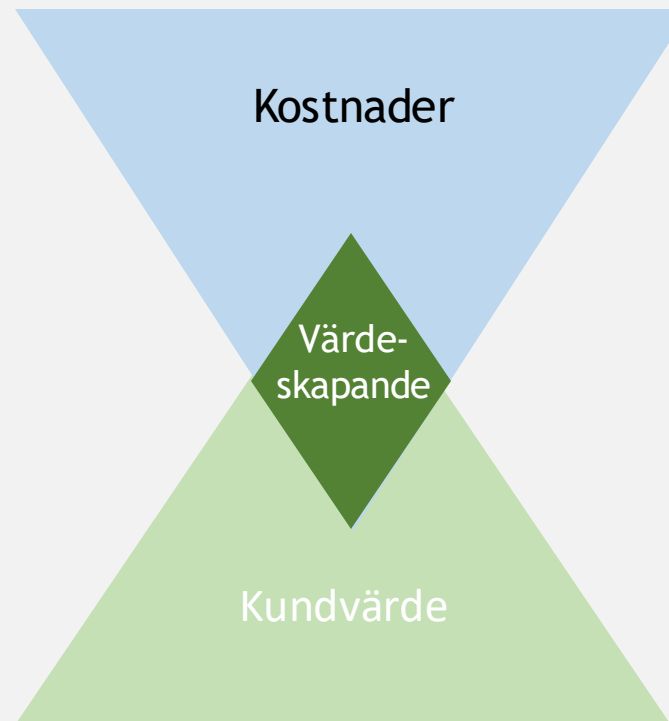
Framtida förfarande

Byggherreforum - HUR

Hantering av risker

- Affären
- Teknik
- Organisation
- Avtal
- Produktion
- Osv.

Utveckla möjligheter

- Intäkter
- Kundrelation
- Aktörer
- Intressenter

Byggherreforum - VAD

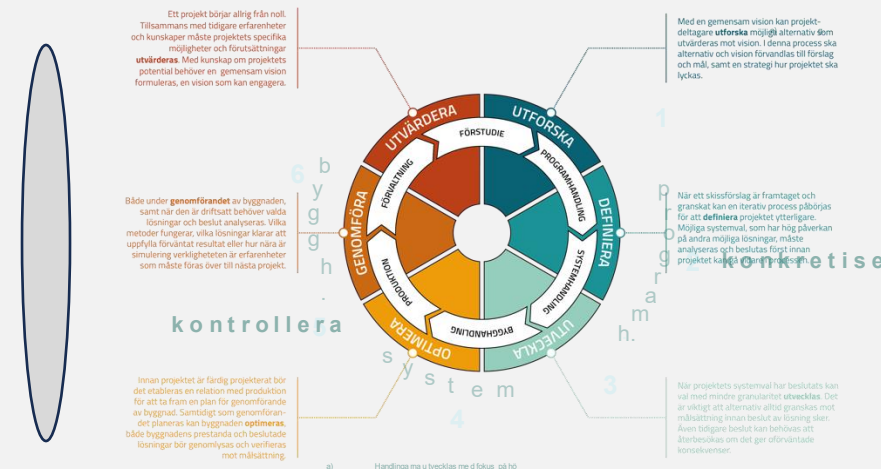
Tematiserade träffar

Ny kunskap inom befintliga områden

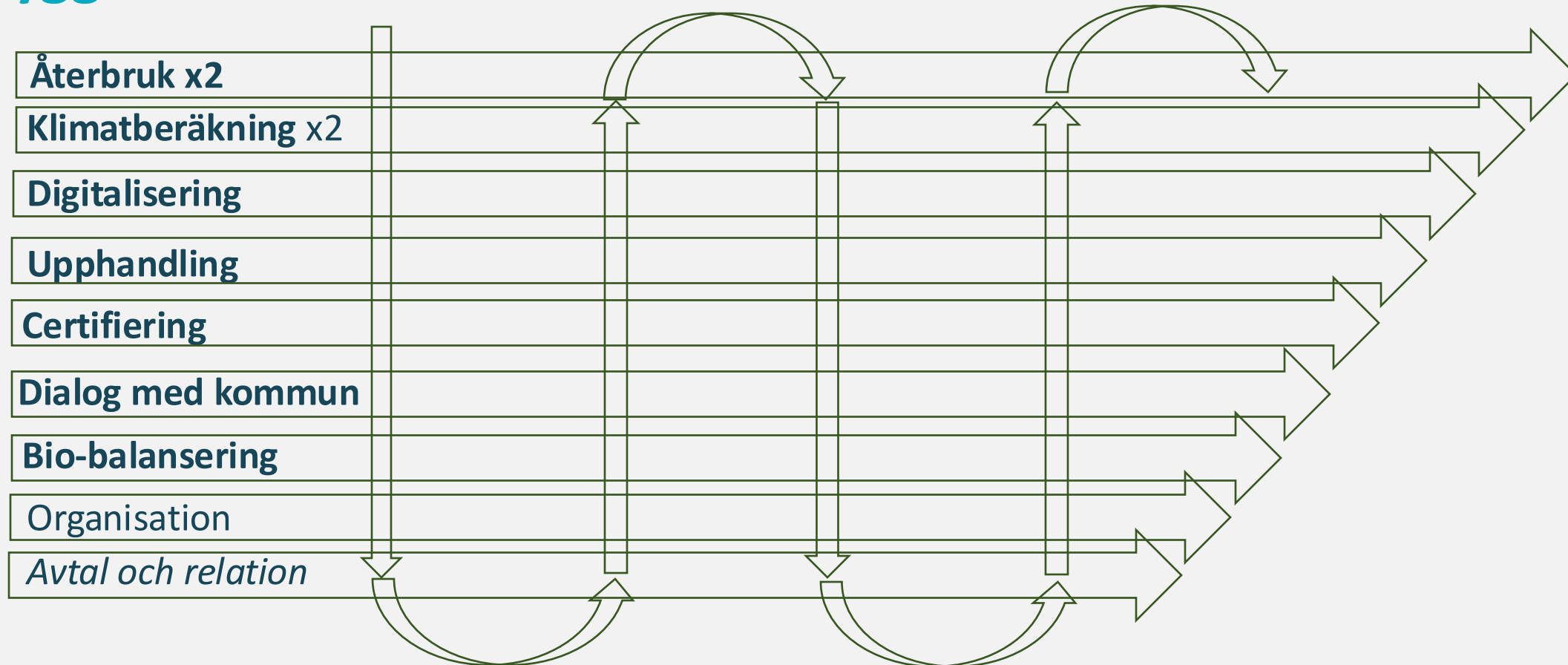
Gemensamt upplägg:

- Kunskapsfördjupning av externa experter
- Gruppdiskussion för konkretisering av den nya kunskapen
- Gemensamt lärande

1. Tema 1
2. Tema 2
3. Tema 3
4. Tema 4
5. Tema 5
6. Tema X

Byggherreforum - TEMA

Byggherreforum - TEMA

Dialog med kommun

Medskick – Dialog m kommun

Tydliggöra kravställa
Kravställ OCH följ upp.
Använd befintliga krav
exv. klimatdekl.
Gemensamma krav och
implementering ->
återbruk och klimat

Klimatberäkning

Medskick – Klimatberäkning

Integrera eget
”byggsystem”, och
entreprenör tidigt

Nytta av klimat och
ekonomi i samma modul

Tid är en viktig faktor

Möjlighet att hitta viktiga
påverkansposter

Upphandling

Medskick – Upphandling

Dialog med entreprenör
inför upphandling.

Ta med drift och
förvaltning inkl hyresgäst

Utvärdering utifrån satta
mål

Intern struktur för
samverkan
hållbarhetssamordnare
och projektledare

Digitalisering

Medskick: Digitalisering.
Varierande behov

- Underlag för kalkyl
- Underlag för entreprenör
eller slutkund.

Detaljeringsgrad i respektive
skede.

- Börja mindre detaljerat
för att sedan öka LOD-
nivå längre fram i
processen.
- Rädsla för stora kostnader
i ett tidigt skede pga
osäkerheter kring
projektets genomförande
och resultat då.

Certifiering och krav

Medskick – Krav certifiering

Svårt med
implementering innan
krav fastställda

Certifiering stödjer i
process, ger mervärde

Utarbeta ”egen” modell
för implementering av
certifieringsprocess

Relatera till
företagsstrategi

Kolsänkor och balansering

Medskick

Direktiv påverkar

Biobaserat ger
mervärde

Tillgång och
efterfrågan –
material, kunskap
erbjudande

Återbruk

Medskick – Återbruk

Skapa checklista, uppdatera
interna dokument med
återbruk

Samverka tidigt med
kommun och med kollegor

Undersök efterfrågan,
segmentera

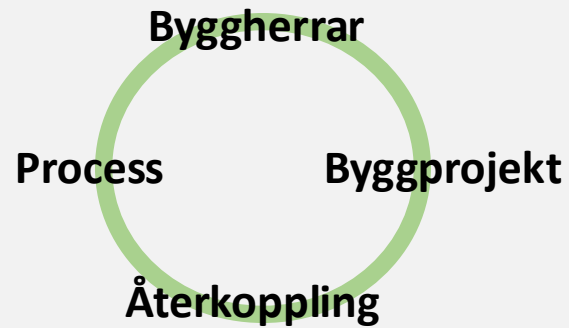
Jobba med story-telling för
att skapa efterfrågan

Organisatoriskt lärande

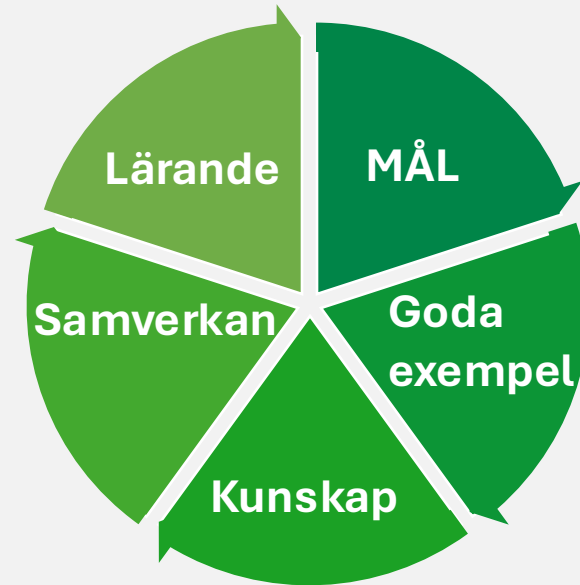

Byggherreforum – From Scope to scale – mål och syfte

Styrkan i samskapande

Kraften i goda exempel

Hur vi arbetar:

Fysiska träffar
Studiebesök
Digital lärplattform
Återkoppling

Trygghet

Snabbhet

Visionen: Med öppenhet och tillit leder byggherrar i LFM30 projekt i testbädden Malmö omställningen i Europa.

Byggherreforum – vägledning del 1

Byggherreforum - Sammanställning av alla träffar från hösten 2024- våren 2025.

- PDF
- Intranätet (länk på externwebben)
- Externwebben

Lansering på nästa träff – den 23 sep!

Byggherreforum del 2 börjar efter sommaren!

TRÄFF 1

Cirkulära affären – Återbruksprocessen

[Fortsätt läsa →](#)

TRÄFF 2

Klimatberäkning i tidigt skede

[Fortsätt läsa →](#)

TRÄFF 3

Cirkulära affären – Intäkt vs kostnad

Byggherreforum – träff 9

Organisatoriskt lärande

DAGORDNING

13.00 – 13.10 Välkommen

13.10 – 13.40 Inflygning av experter

- Organisatoriskt lärande och innovation. Natalie Gustafsson RISE

13.40 - 14.10 Lärande exempel

- Intern kunskapsspridning. P. Wickström, IkanoBostad
- Klimatförändring i projekt. A Edvardsson, Skanska

14.10 – 14.20 Paus

14.30 – 15.40 Gruppdiskussion om kunskapsspridning och förändring

15.40 – 15.55 Gemensam reflektion.

15.55 – 16.00 Nästa träff i september 2025 – Scope2Scale 2.0

Från konventionellt byggande till hållbart och klimatneutralt

Vad

Vilka kunskaper behövs

Var finns kunskap

Inhämtning av kunskap

Design av byggnad/ projekt

Simulering och utvärdering

Externa faktorer

Lock-in effekter

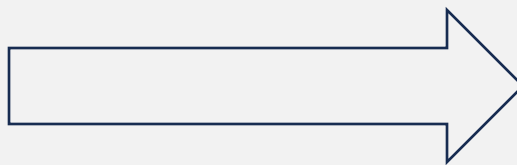
Branschstandarder

Interna faktorer

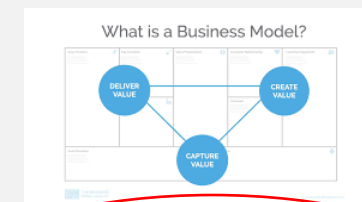
Institutionellt minne

Projektspecifika

- Plan, plats, teknik, ekonomi, juridik

Skapa affärserbjudande

Utveckla organisationen

Träff 9: Organisatoriskt lärande, varför och hur

Temporära organisationer

Spridd spetskunskap

Komplex produkt

Långa projektider

Hållbarhet ej prioriterat

Höga kostnader

Och så vidare....

Mål för träffen

- Förståelse för kunskapsinhämtning och spridning
- Organisatorisk påverkan
- Modell för förändring

Byggherreforum – träff 9

Organisatoriskt lärande

DAGORDNING

13.00 – 13.10 Välkommen

13.10 – 13.40 Inflygning av experter

- Organisatoriskt lärande och innovation. Natalie Gustafsson RISE

13.40 - 14.10 Lärande exempel

- Intern kunskapsspridning. P. Wickström, IkanoBostad
- Klimatförändring i projekt. A Edvardsson, Skanska

14.10 – 14.20 Paus

14.30 – 15.40 Gruppdiskussion om kunskapsspridning och förändring

15.40 – 15.55 Gemensam reflektion.

15.55 – 16.00 Nästa träff i september 2025 – Scope2Scale 2.0

Organisatoriskt lärande och innovation

BYGGHERREFORUM, TRÄFF 9. 20 MAJ 2025

3 Kunskapsspridning .3 Strategi

1

NIVÅ 1
STRATEGISK
NIVÅ

ÖVERGRIPANDE KUNSKAP
Ledningsgrupper

2

NIVÅ 2
TAKTISK
NIVÅ

FÖRDJUPAD KUNSKAP
Projektgrupper

3

NIVÅ 3
OPERATIV
NIVÅ

DETALJERAD KUNSKAP
Experter

7. KUNSKAP &
KOMMUNIKATIO

Open Access

Article

Transdisciplinary Research on Indoor Environment and Health as a Social Process

by **Kristian Stålné** ^{1,*} and **Eja Pedersen** ²

¹ Department of Materials Science and Applied Mathematics, Faculty of Technology and Society, Malmö University, Nordenskiöldsgatan 1, 205 06 Malmö, Sweden

² Department of Architecture and Built Environment, Faculty of Engineering, Lund University, P.O. Box 118, 221 00 Lund, Sweden

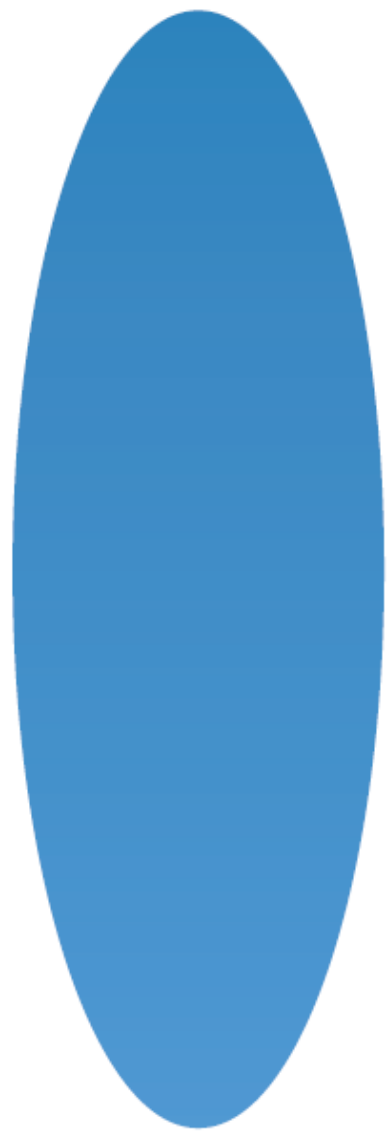
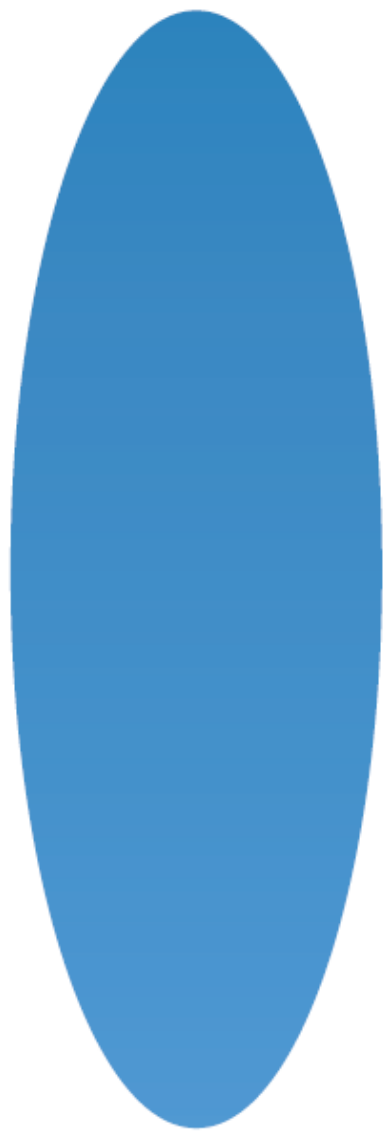
* Author to whom correspondence should be addressed.

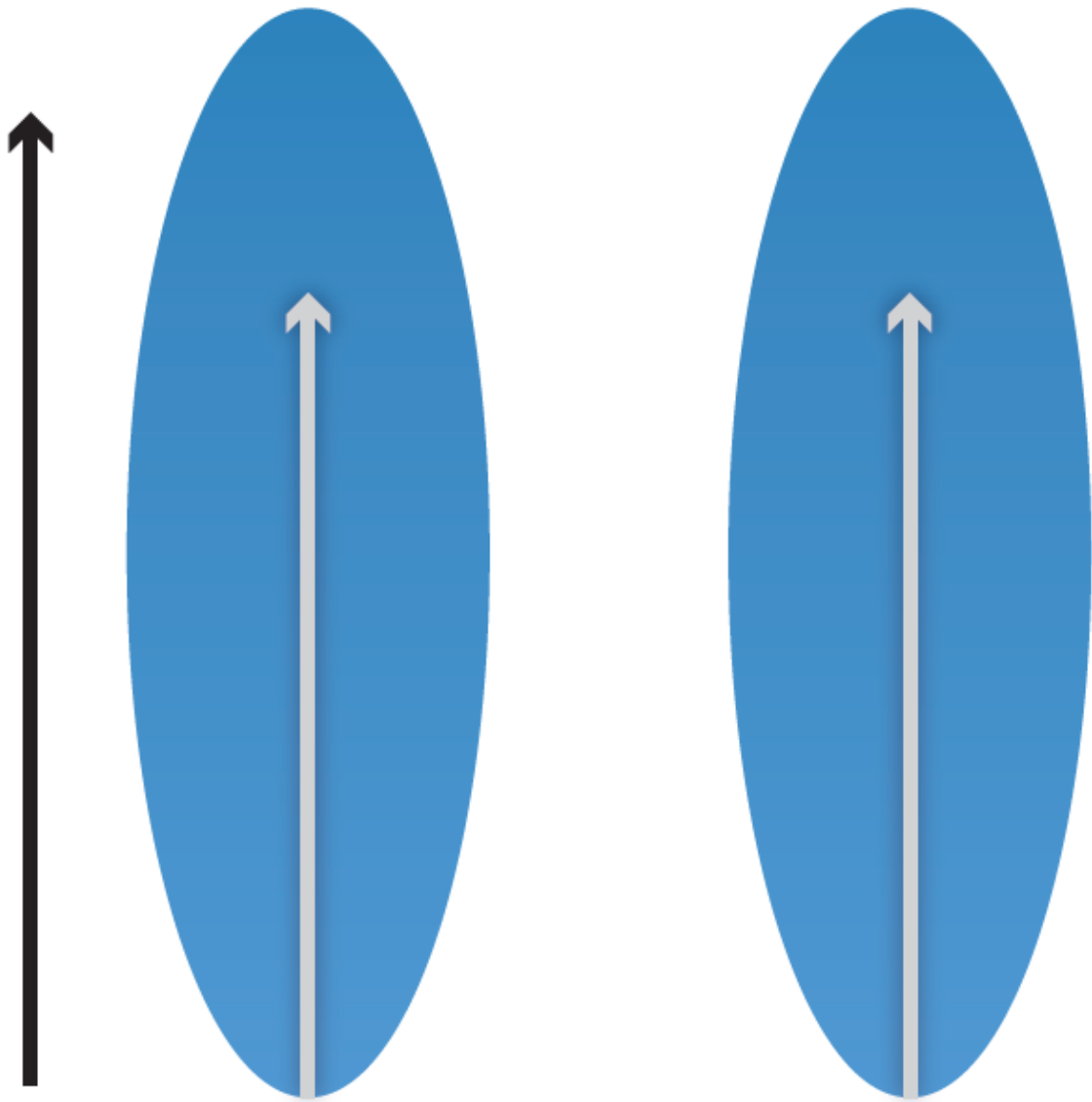
Namn på projektledare

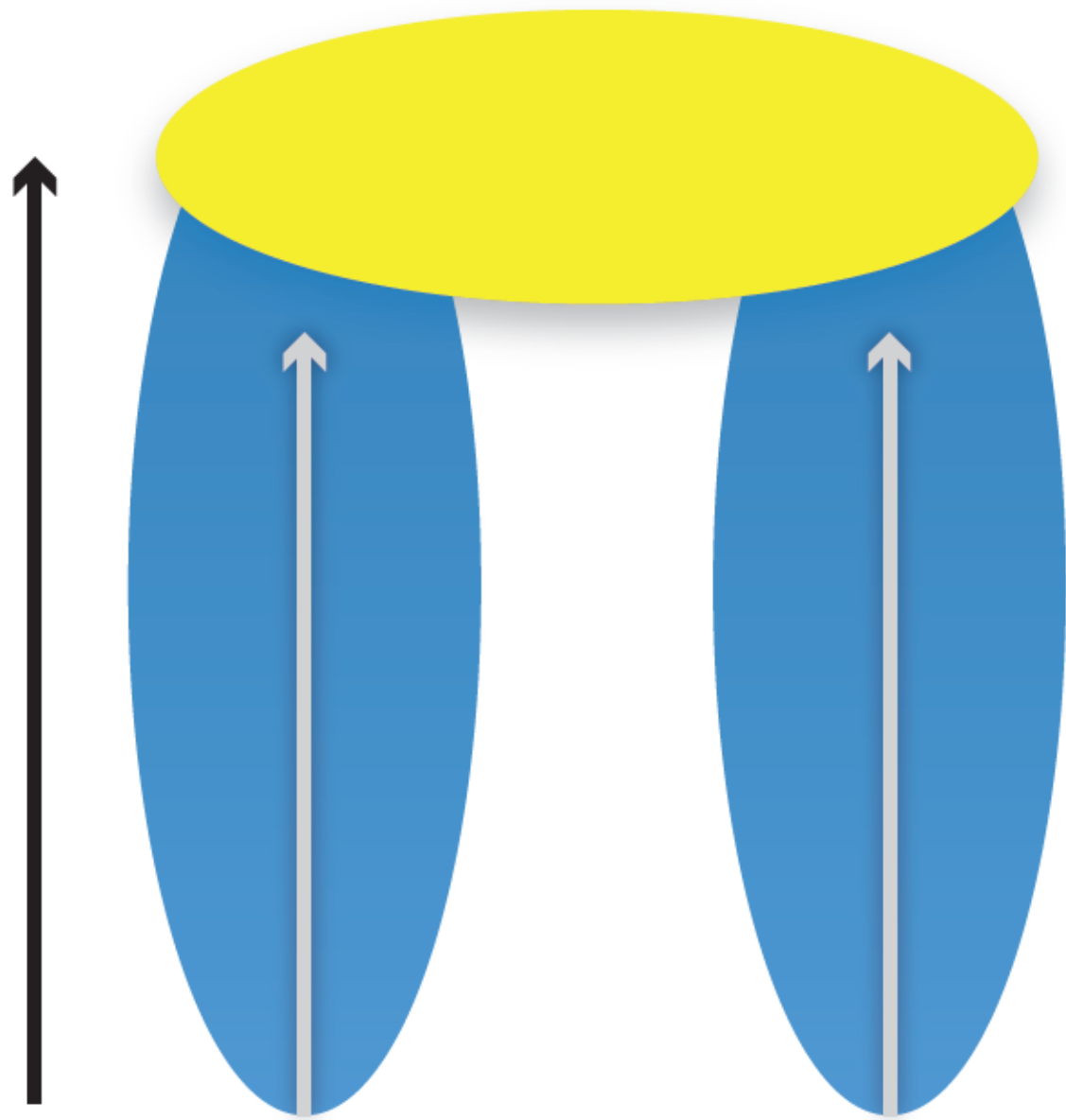
Eja Pedersen, docent i miljöpsykologi, eja.pedersen@arkitektur.lth.se

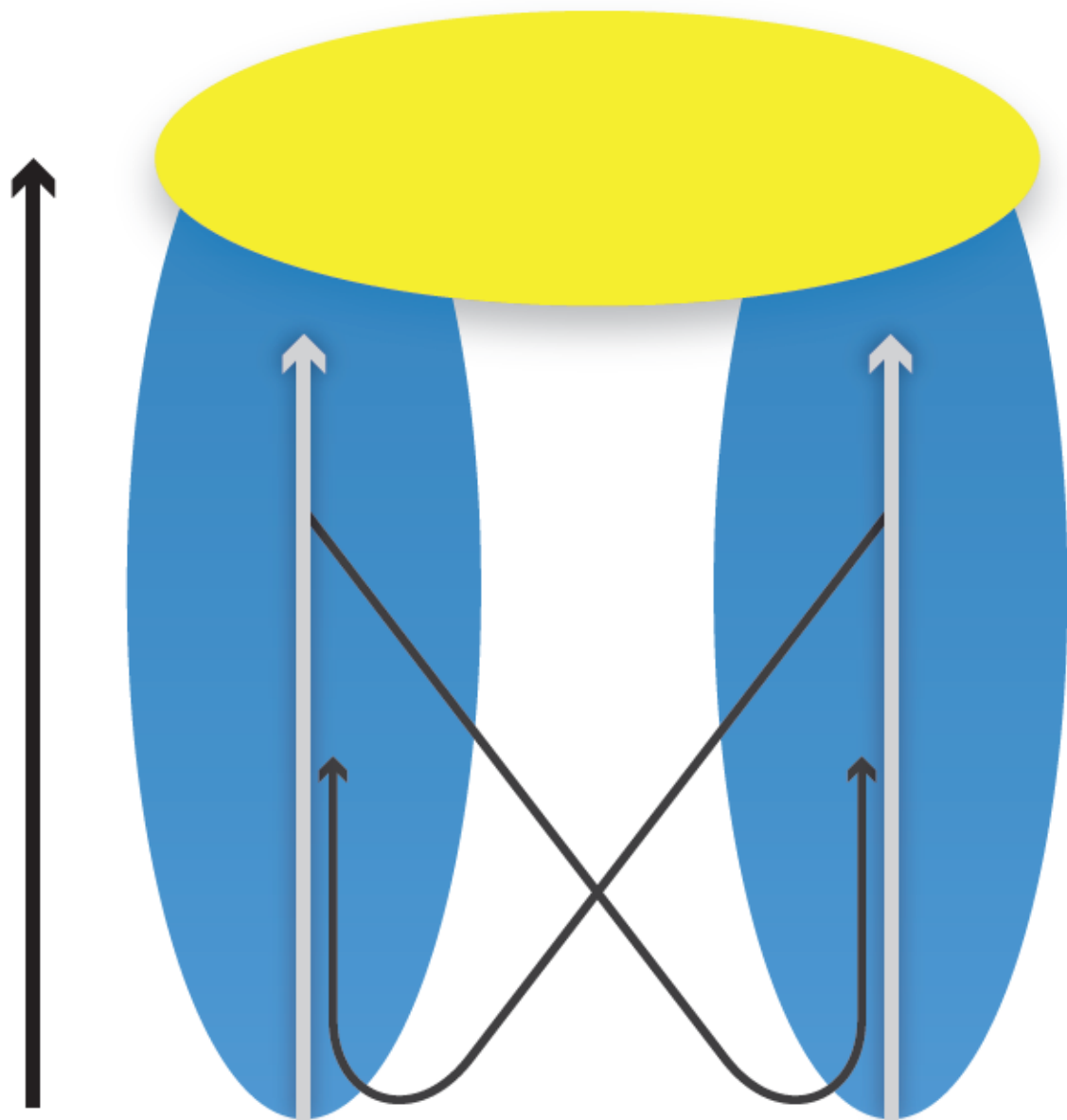
Namn på ev övriga projektdeltagare

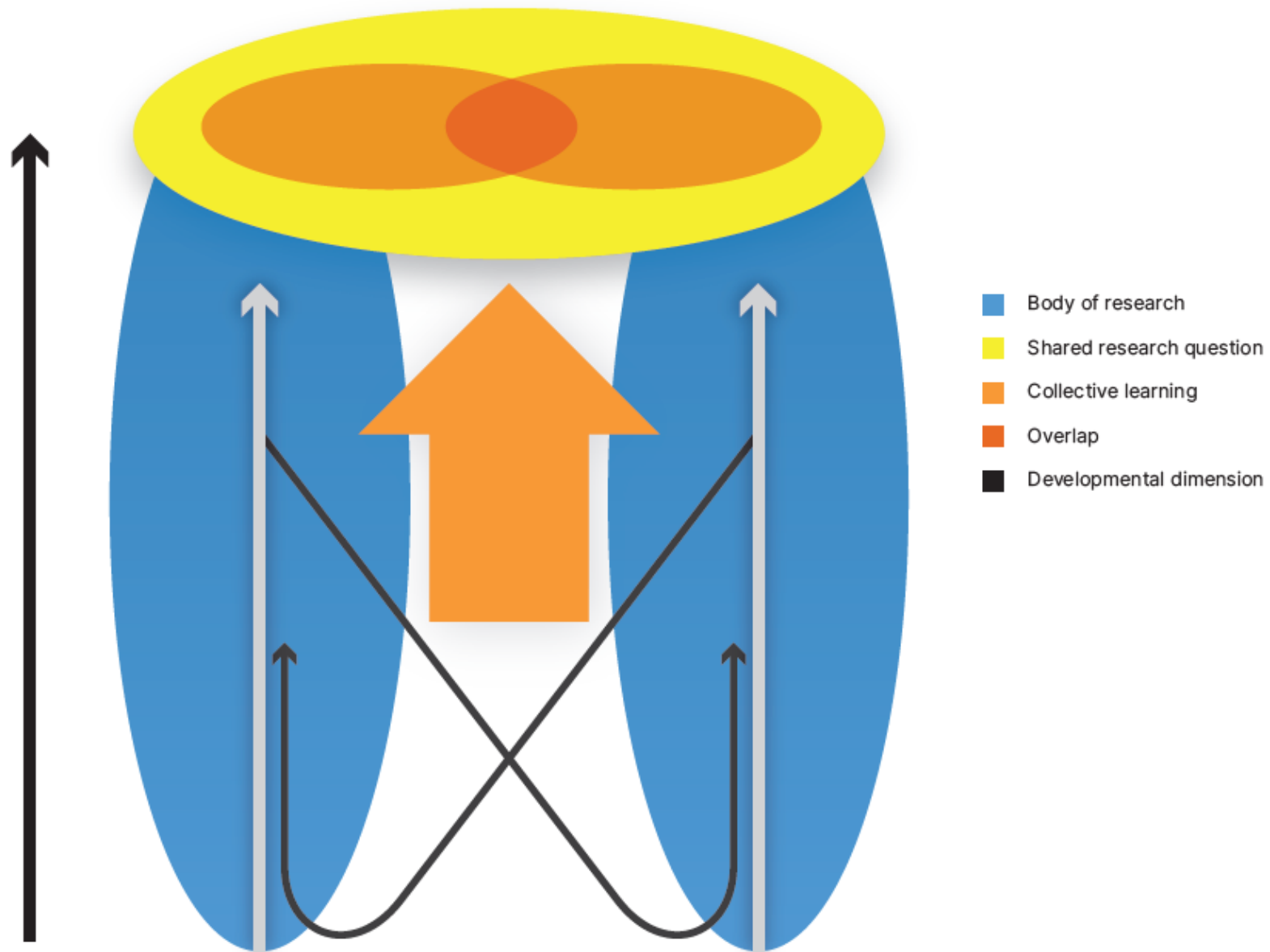
- Günter Alce, biträdande universitetslektor i arbetsmiljöteknik, gunter.alce@design.lth.se
- Jonas Borell, universitetslektor i arbetsmiljöteknik, jonas.borell@design.lth.se
- Héctor Caltenco, Senior Researcher at Ericsson, hector.caltenco@ericsson.com
- Chuansi Gao, universitetslektor och docent i termisk miljö, chuansi.gao@design.lth.se
- Lars-Erik Harderup, universitetslektor och avdelningsföreståndare i byggnadsfysik, lars-erik.harderup@byggtek.lth.se
- Yujing Li, universitetslektor i byggteknik, yujing.li@mauh.se
- Birgitta Nordquist, universitetslektor i installationsteknik, birgitta.nordquist@hvac.lth.se
- Yuliya Omelekhina, doktorand i aerosolteknologi, yuliya.omelekhina@design.lth.se
- Jakob Petersson, doktorand i arbetsmiljöteknik, jakob.petersson@design.lth.se
- Kristian Stålné, universitetslektor i byggteknik, kristian.stalne@mauh.se
- Petter Wallentén, universitetslektor i byggnadsfysik, petter.wallenten@byggtek.lth.se
- Aneta Wierzbicka, universitetslektor och docent i aerosolteknologi, aneta.wierzbicka@design.lth.se

INNER DEVELOPMENT GOALS

Transformational Skills for Sustainable Development

1 Vara

Relationen till sig själv

Inre kompass

Integritet och
autenticitet

Öppenhet och
lärande

Självmedvetenhet

Närvaro

2 Tänka

Kognitiva förmågor

Kritiskt tänkande

Komplexitetsmedvetenhet

Perspektivförmågor

Meningsskapande

Långsiktig orientering
och visionerande

3 Relatera

Att bry sig om andra
och omvärlden

Uppskattning

Samhörighet

Ödmjukhet

Empati och
medkänsla

4 Samarbeta

Sociala förmågor

Kommunikationsfärdigheter

Samskapande

Inkluderande hållning
och interkulturell
kompetens

Tillit

Mobilisering

5 Agera

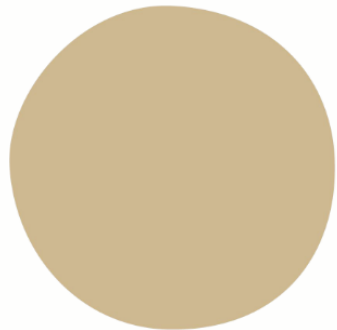
Att driva förändring

Mod

Kreativitet

Optimism

Uthållighet

Vara

Relationen till sig själv

Att kultivera vårt inre liv samt utveckla och fördjupa relationen till våra tankar, känslor och kropp hjälper oss att vara närvarande, intentionella och icke-reaktiva när vi möter komplexitet.

Inre kompass

Att ha en djupt förankrad känsla av ansvar för och engagemang kring värden och mål i relation till vad helheten behöver.

Integritet och autenticitet

Ett engagemang kring och förmåga till att vara uppriktig, ärlig och agera med integritet.

Öppenhet och lärande

Att ha ett grundläggande inställning av nyfikenhet och en villighet att vara sårbar, omfamna förändring och att vilja utvecklas.

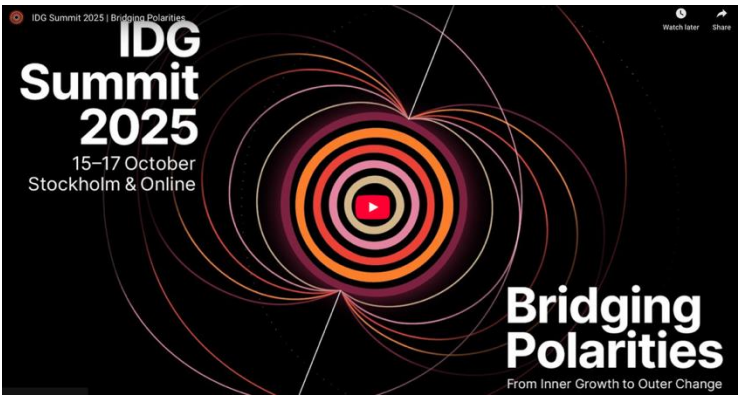
Självmedvetenhet

Förmåga att vara i reflekterande kontakt med egna tankar, känslor och önskemål; att ha en realistisk självbild och förmåga att reglera sig själv.

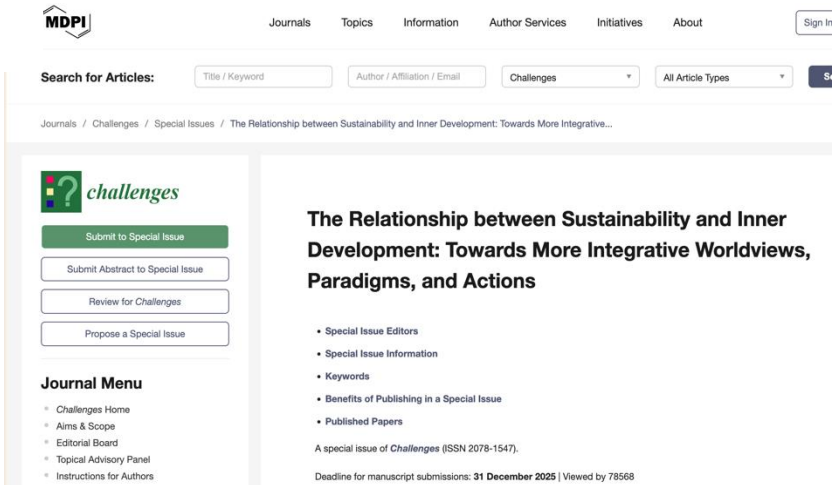

Närvaro

Förmåga att vara här och nu, utan dömande och i ett tillstånd av utforskande och närvaro.

700 Hubs & Networks
90 Countries
35,000+ Community Members

Lärande och innovation – hur hänger det ihop?

Lärande

- Genom att främja en kultur av lärande uppmuntras medarbetare att tänka kreativt och hitta nya lösningar på problem.

Innovation

- Innovationsledning skapar strukturer och processer som stödjer och kanaliserar denna kreativitet till konkreta innovationer och förändring.

Innovation är ...

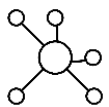
en ny eller förändrad *entitet*
som **förverkligar eller omfördelar värde**

- Måste vara ny i någon mån och realisera något slags värde
- En innovation kan vara produkt, tjänst, process, modell, metod osv.
- Ett resultat

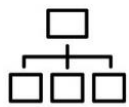
Det går att förnya **alla delar** i en verksamhet

Intäkter

Nätverk

Organisation

Process

Erbjudande

Paketering

Service

Kanaler

Varumärke

Upplevelse

...

Förmågan att vara
innovativ

”Innovation
can be
taught!”

Jan A. Buijs

En organisations innovationsförmåga/
skicklighet innefattar förmågan:

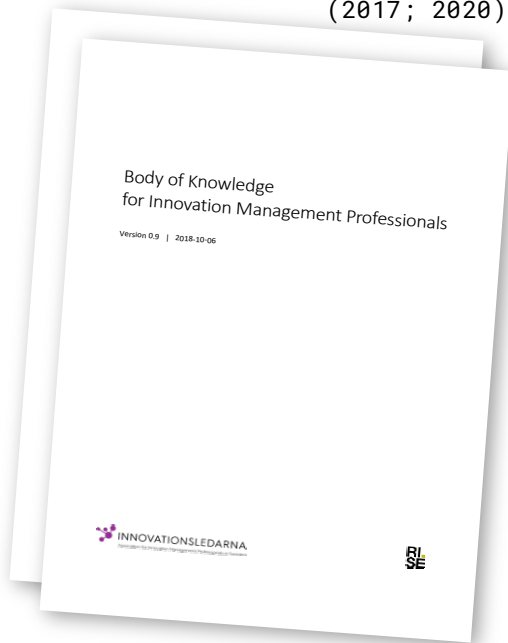
- att förstå och agera på förändrade förhållanden i olika sammanhang
- att söka upp nya möjligheter
- att skapa hävstångseffekt med hjälp av kunskapen och kreativiteten hos människor inom organisationen och i samarbete med externa intressenter

En organisation kan innovera mer effektivt och träffsäkert om alla nödvändiga aktiviteter och andra samverkande faktorer hanteras som ett system.

(Fritt översatt från ISO 56002-2019)

Stödjande ramverk

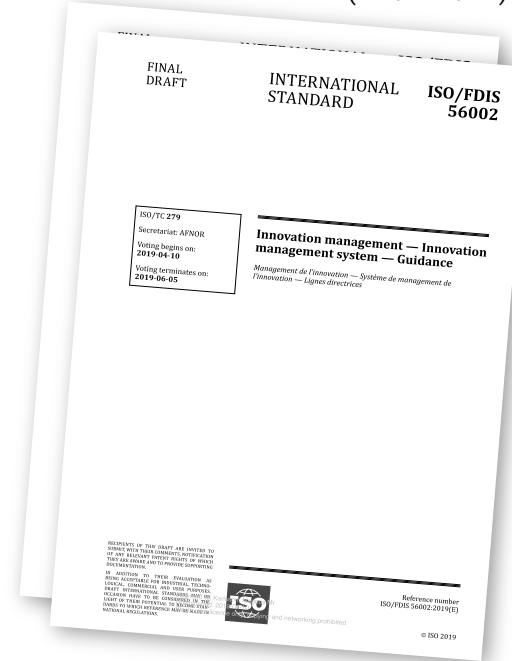
(2017; 2020)

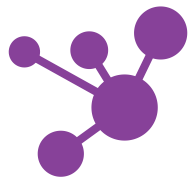
(2017)

(from 2019)

(2019)

(2013)

INNOVATIONSLEDARNA

sis

RISE – Innovationsledning

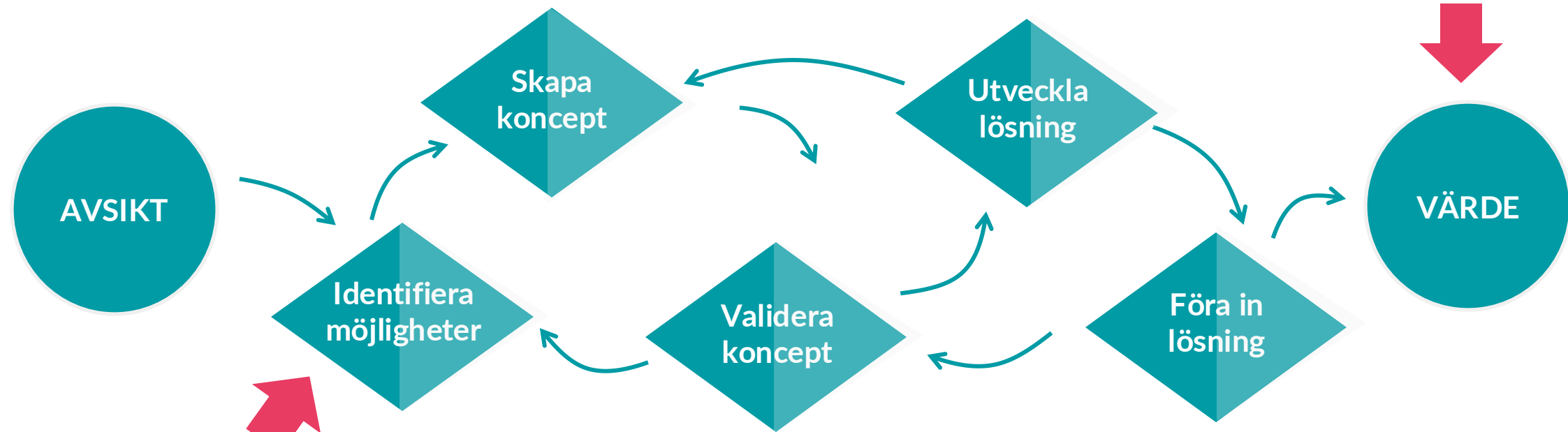
VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

Principer för innovationsledning

Processer

- 2030: Bygg-, anläggnings- och förvaltningssektorn i Malmö ska vara klimatneutral
– Innebär netto noll CO₂-utsläpp.
- 2035: Sektorn ska bli klimatpositiv
– Bidrar till att minska mer CO₂ än den släpper ut.

Här befinner vi oss
mycket under träffarna

Utökande fas

Undersöka, samla,
testa och följa upp

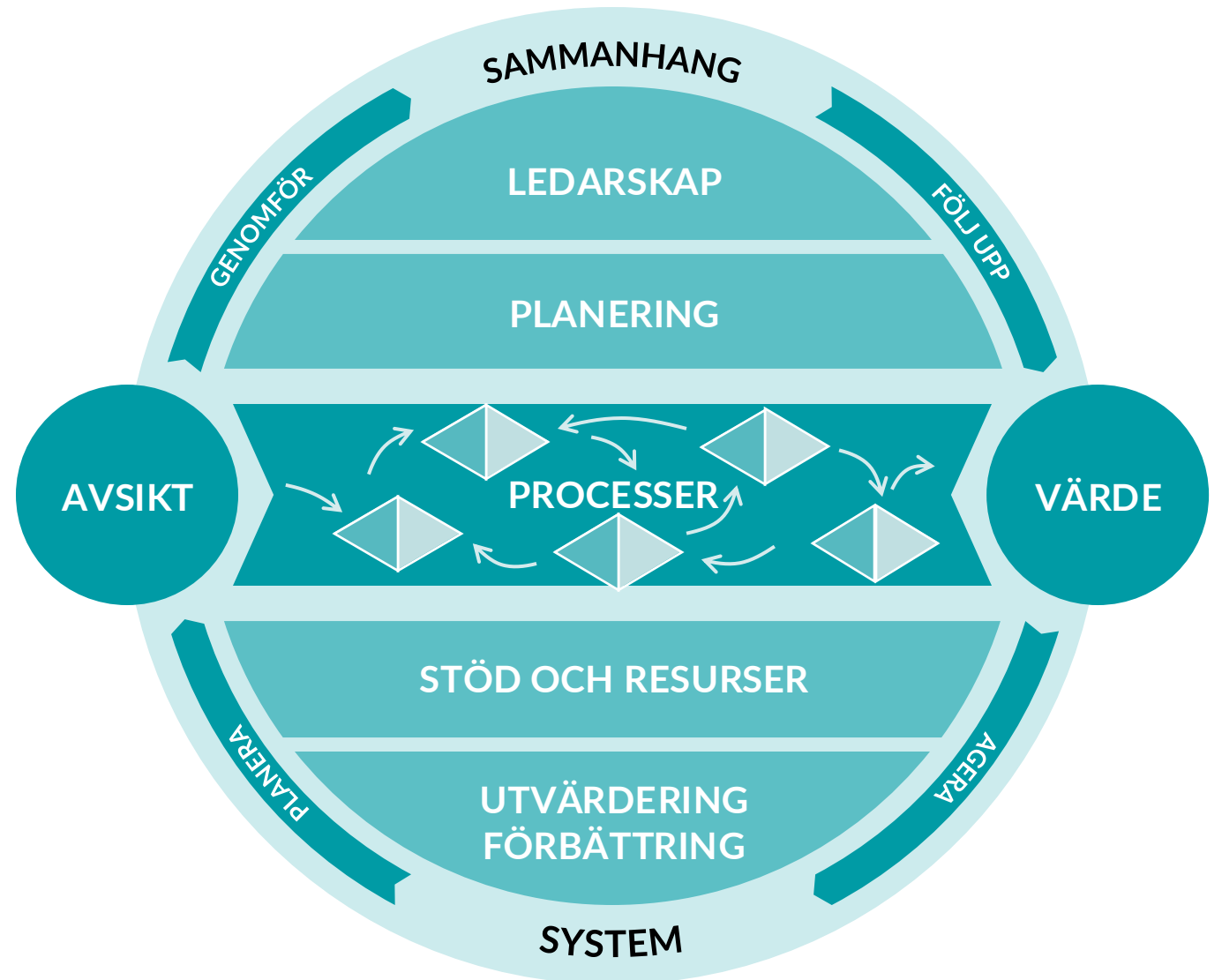
Samlande fas

Identifiera, definiera,
utforma och förbättra

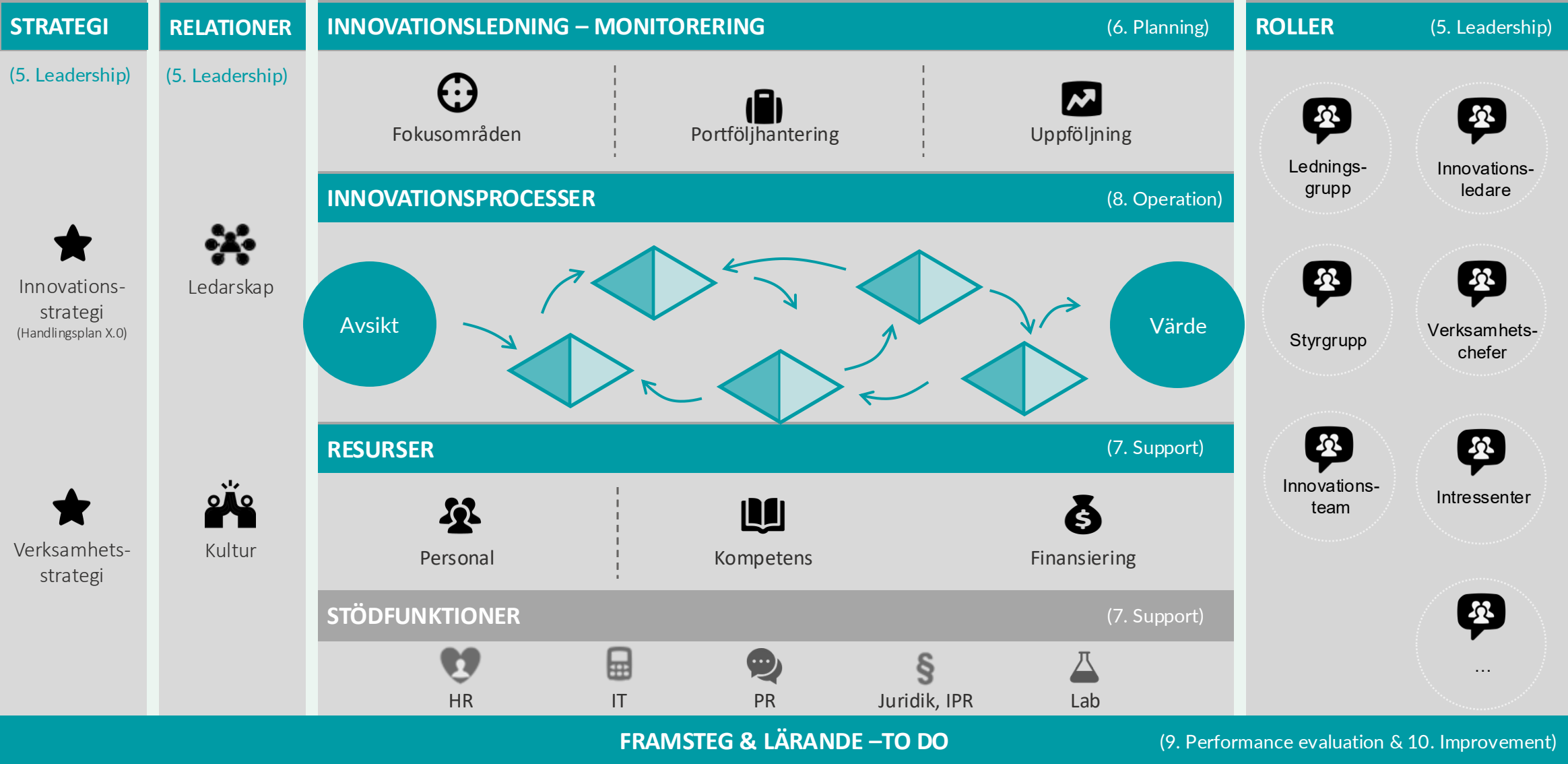

En kunskapsprocess

Ledningssystem för innovation och förnyelse

Viktiga pusselbitar

Aktiviteter för att leda och organisera innovation och förnyelse

Strategisk

Utveckla strategier Rapportera om framsteg Säkra finansiering Lobbing mot intressenter Koordinera initiativ Allokera resurser

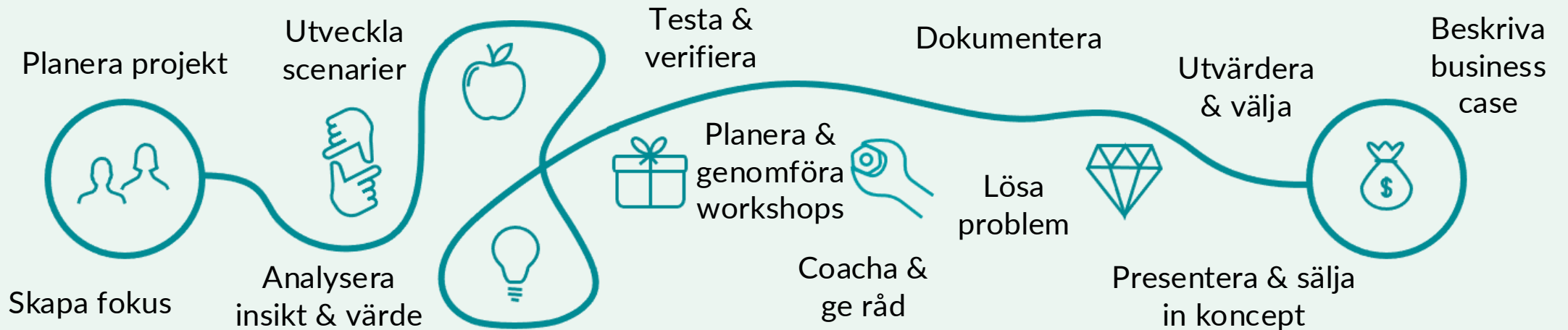
Taktisk

Hantera projektportfölj Definiera verktyg & processer Inspirera & informera Nätverka & samarbeta Definiera roller & incitament

Utbilda & träna Definiera nyckeltal Leda förändring

Operativ

Aktiviteter för att leda och organisera innovation och förnyelse

Strategisk

Koordinera innovation mot verksamhetsmål

Taktisk

Utveckla och leda innovationssystemet

Operativ

Driva aktiviteter och innovationsprojekt

3 Kunskapsspridning .3 Strategi

1

NIVÅ 1
STRATEGISK
NIVÅ

ÖVERGRIPANDE KUNSKAP
Ledningsgrupper

2

NIVÅ 2
TAKTISK
NIVÅ

FÖRDJUPAD KUNSKAP
Projektgrupper

3

NIVÅ 3
OPERATIV
NIVÅ

DETALJERAD KUNSKAP
Experter

7. KUNSKAP &
KOMMUNIKATIO

Byggherreforum – träff 9

Organisatoriskt lärande

DAGORDNING

13.00 – 13.10 Välkommen

13.10 – 13.40 Inflygning av experter

- Organisatoriskt lärande och innovation. Natalie Gustafsson RISE

13.40 - 14.10 Lärande exempel

- Intern kunskapsspridning. P. Wickström, IkanoBostad
- Klimatförändring i projekt. A Edvardsson, Skanska

14.10 – 14.20 Paus

14.30 – 15.40 Gruppdiskussion om kunskapsspridning och förändring

15.40 – 15.55 Gemensam reflektion.

15.55 – 16.00 Nästa träff i september 2025 – Scope2Scale 2.0

IKANO
Bostad

**Startat av
grundaren
till IKEA**

Ikano Bostad är en långsiktig fastighetsägare och bostadsutvecklare. Med omtanke och engagemang äger och utvecklar vi hållbara stadsdelar och bostäder i Sverige och Danmark.

Vi grundades 2005 och är en del av Ikano Group som bildades 1988 och som tidigare var en del av IKEA. Ikano Group ägs av familjen Kamprad.

Vår affärsidé

Vi erbjuder kvadratsmarta, funktionella, hållbara och prisvärda bostäder för människor i livets alla faser.

Vårt uppdrag

Att förenkla livet för de många människor så att de kan fokusera på att leva.

Mjukstart 2019

- Vi var inte säkra på att LFM30 var rätt forum men vi vågade inte stå utanför.
- Men skall inte glömma att vi bara ett par år tidigare lyckats få bort kommunala särkrav.
- Vi trodde att detta med klimatkalkyler mest skulle komma att driva konsulttimmar.
- Den första kunskapen ledde till insikter om att vi tämligen enkelt kan påverka mycket av vårt totala klimatavtryck.
- Vi såg en modern och progressiv arbetsgivare, kompetensbyggande, konkurrensfördelar, ett starkt varumärke, politisk korrekthet och till slut även lönsamhet som skäl att vara med i LFM30
- Några "early adopters" som var tillräckligt starka för att övertyga ledningen lyckas få igenom beslut om ett större engagemang både lokalt och centralt.

Starkt engagemang 2020 - 2023

- Vi beslutade centralt att Ikano skulle följa LFM30:s trappa mot klimatneutralitet 2030 inte bara i Malmö utan över alla våra geografier.
- Ikano hade deltagare i alla arbetsgrupper samt i LFM30s styrelse
- Vi hade interna avstämningsmöten där vi gick igenom varje arbetsgrupps arbeten och fick på så sätt snabb spridning
- Vi hade digitala frukostmöten där nya rön snabbt kom ut i hela organisationen
- Vi skapade rutiner för klimatkalkyler och inköp.
- Initiativ kring återbruk och lokalt producerad energi blev "kreddigt" att engagera sig i.
- Vi arbetar fram betongstomme 2.0 och koncept med trästomme i flerbostadshus för att snabbt komma ner i klimatavtryck.

Hack i inlärningskurva och engagemang 2023-2025

- Bostadsmarknaden kraschar och vi tvingas säga upp mer än hälften av vår personal och mycket kompetens och engagemang går förlorat. Vi har från i år ingen egen produktionspersonal och kommer framöver i princip bara handla upp totalentreprenader från externa byggare.
- Vårt engagemang i LFM30 inskränker sig till en arbetsgrupp, byggherreforum, samordningsgrupp och styrelse.
- Klimatbetet har dock blivit en rutin i Ikano och jobbats in i våra processer/inköpsmallar. Målen från företagsledningen kvarstår och trycket från våra ägare, familjen Kamprad, ökar faktiskt.
- Vi har tvingats bli bättre som kravställare och en del av våra Inköpare/PC/AC har fått ny roll som byggprojektledare, så en hel del spetskompetens finns kvar.

Resultaten börjar slå igenom från 2025

- Första etappen av vårt "klimatneutrala" pilotprojekt färdigställs
- Vi har på grund av att marknaden bromsade in så hårt släpat med oss äldre projekt (t.o.m. från tiden innan LFM30) fram och först i år ser vi att de projekt som projekterats i närtid ger effekt på våra utsläpp.
- Vi ser flera projekt med inslag av återbruk.
- Vi har kommit halvvägs på vår trappa och väntar kanske på nya målgränser för att få mer tryck i frågorna.

Nya frågor som väckts med ökad insikt och som kräver svar för fortsatt engagemang

- Hur mycket av det inbundna kolet i en byggnad skall vi räkna med.
- Hur mycket av lokal tillverkad energi kan man tillgodoräkna sig och hur länge.
- Vilket klimatavtryck har den energi som man sparar genom egen produktion.
- Varför skall alla byggdelar och hustyper ha 50 års LCA trots att vi vet bättre?
- Kompensation eller ytterligare sänkta gränsvärden.
- Vi tror att klimatkompensation skall ske lokalt och etiskt. Ex.v. koppla nyplanterad skogsfastighet till bostadsprojekt och låta det som växer där (i 50år) kompensera bostadsprojektets klimatbelastning
- Kommande småhus kommer att ha större klimatavtryck från underhållsplanen än från nyproduktionsskedet.
- EU lagstiftning, Boverket och LFM:30 hinner inte med och vi måste göra egna antaganden för att komma vidare.

**Hållbarhet är en resa. Vi kan inte vänta på
en stor lösning, utan vi måste ta många
små, beslutsamma steg.**

**Familjen Kamprad
- ägare av Icano Group**

TACK !

Byggherreforum – träff 9

Organisatoriskt lärande

DAGORDNING

13.00 – 13.10 Välkommen

13.10 – 13.40 Inflygning av experter

- Organisatoriskt lärande och innovation. Natalie Gustafsson RISE

13.40 - 14.10 Lärande exempel

- Intern kunskapsspridning. P. Wickström, IkanoBostad
- Klimatförändring i projekt. A Edvardsson, Skanska

14.10 – 14.20 Paus

14.30 – 15.40 Gruppdiskussion om kunskapsspridning och förändring

15.40 – 15.55 Gemensam reflektion.

15.55 – 16.00 Nästa träff i september 2025 – Scope2Scale 2.0

Klimatarbete i projekt – hur får vi det att hända, på riktigt?

Anders Edvardsson, klimat och
hållbarhetschef Skanska Hus Syd

Det gamla vanliga sättet

- Projektutvecklare eller projektchef "beställer" en klimatberäkning av klimatspecialist, eller en extern konsult
- I realiteten – en projektingenjör eller kalkylingenjör får förse en klimatexpert med data
- En evighetslång mailkonversation
- Ingen har tid
- Alla pratar olika språk
- Kostnadsdrivande och ineffektivt
- Vad har beräkningen för värde när den är klar?

Vad blir resultatet av detta arbete?

- En pappersprodukt (en dyr sådan)
- Total avsaknad av lärandeprocess
- En klimatexpert som står utanför projektet och anses vara dyr (tack vare en ineffektiv process)
- Ett projekt som famlar med klimatmålet
- Ofta hamnar klimatarbetet tack vare detta för sent i processen – ändringar blir dyra, klimatarbetet väljs bort

Vad vill vi då uppnå?

- Ett större lärande
- Ett effektivt klimatarbete i projekt
- Kostnadseffektivitet
- Rätt saker blir gjorda i rätt tid
- Lägre klimatpåverkan!

Hur bör vi jobba?

- En klimatberäkning bör vara en samarbetsprocess
- Nyckelpersoner – klimatexpert, kalkyl, utvecklare
- Iterativ process med klimat och pengar
- Med intuitiva och enkla programvaror för klimatberäkningar
- Gå ifrån alltför detaljerade beräkningar i tidiga skeden. Hur exakta är pengarna i tidigt skede?

Vad uppnår vi?

- Effektiv process där alla ger sin input i möte, inte via otal mail
- Kompetens ökar och stannar inom våra företag
- Klimatberäkning på 90 minuter
- Klimat blir en del av affären
- Klimatexpert blir naturligt involverad tidigt i projektet och får visa sin kompetens
- Vi lär oss av våra faktiska projekt – inte av en lång klimatutbildning

Tack!

- Anders.edvardsson@skanska.se

Byggherreforum – träff 9

Organisatoriskt lärande

DAGORDNING

13.00 – 13.10 Välkommen

13.10 – 13.40 Inflygning av experter

- Organisatoriskt lärande och innovation. Natalie Gustafsson RISE

13.40 - 14.10 Lärande exempel

- Intern kunskapsspridning. P. Wickström, IkanoBostad
- Klimatförändring i projekt. A Edvardsson, Skanska

14.10 – 14.20 Paus

14.30 – 15.40 Gruppdiskussion om kunskapsspridning och förändring

15.40 – 15.55 Gemensam reflektion.

15.55 – 16.00 Nästa träff i september 2025 – Scope2Scale 2.0

Workshop

Workshop: Lärande och Innovation

ETT GEMENSAMT UTFORSKANDE PÅ
INDIVID-, ORGANISATIONS- OCH
EKOSYSTEMNIVÅ

Syfte: Att synliggöra hur lärande sker idag och identifiera möjliggörare och hinder för att accelerera organisatoriskt lärande och innovation inom organisationerna i LFM30 samt i LFM30 och Byggherreforum som ekosystem.

Fokusområden för workshop

- Del 1: Dela erfarenheter
- Del 2: Idéer för stärkt lärande och innovation
- Del 3: Reflektion och summering

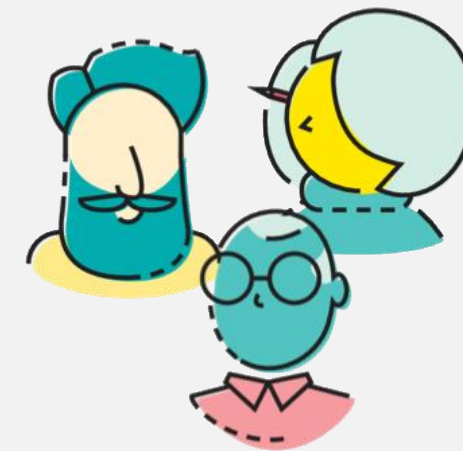

Del 1: Dela erfarenheter

Syfte: Att synliggöra hur lärande sker idag på individ-, organisations- och ekosystemnivå, samt identifiera möjliggörare och hinder .

Metod: Mixade smågrupper (3-4 personer)

- Reflektera själv 2-3 minuter
- Dela med varandra, ca 2 min per person
- Dialog och diskussion i gruppen 8-10 min

Frågor att arbeta med

Individnivå

- Har du några knep, tips till andra, strategier för ditt eget lärande inom nya områden men också hur du lär andra inom ditt område? (*Hur är jag som lärare, hur är jag som student?*)

Organisationsnivå

- Hur gör vi i min organisation för att lära mellan stuprören? Hur tar vi i min organisation hand om all kunskap och insikter vi får och formar om det till idéer och nya, arbetssätt, processer, produkter osv.
- Vad i organisationen stödjer eller hindrar detta? *Exempelvis strukturer eller kulturer*

Ekosystemnivå

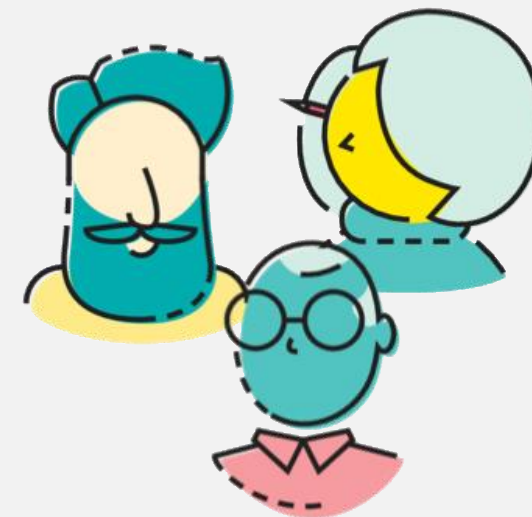
- Hur sker lärande mellan organisationer i LFM30/Byggherreforum idag?
- Vad fungerar bra – och vad saknas?

Del 2: Idéer om hur lärande och innovation kan stärkas

Syfte: Att identifiera konkreta idéer och initiativ för att stärka lärande och erfarenhetsutbyte framåt.

Metod: Samma grupper

- Reflektera själv, 2-3 minuter
- Dialog och diskussion i gruppen 10-12 min

Frågor att arbeta med

Individ och organisation

- Identifierar möjliga förbättringar kopplat till lärande och innovation i era egna och varandras verksamheter för att bli mer systematiska i erat organisatoriska lärande och innovationsarbete.

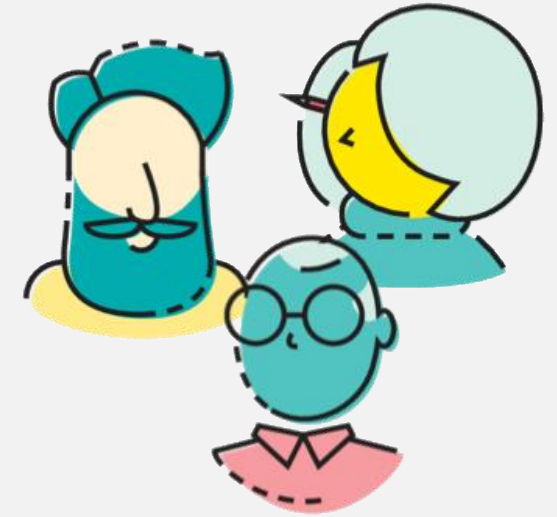
Ekosystemnivå

- Hur kan vi som nätverk inom LFM30 och Byggherreforum skapa bättre strukturer för gemensamt lärande?
- Finns det behov av nya forum, format eller roller?

Del 3: Reflektion och summering

Metod: Samma grupper

- Reflektera själv, 2-3 minuter
- Diskussion och summering i grupp
7-8 min
- Utse en person i gruppen som gör en summering i helgrupp

Frågor att arbeta med

- Vad tar du med dig från dagen?
- Vad vill du pröva i din egen organisation?
- Hur kan vi följa upp detta i nätverket?

Byggherreforum – träff 9

Organisatoriskt lärande

DAGORDNING

13.00 – 13.10 Välkommen

13.10 – 13.40 Inflygning av experter

- Organisatoriskt lärande och innovation. Natalie Gustafsson RISE

13.40 - 14.10 Lärande exempel

- Intern kunskapsspridning. P. Wickström, IkanoBostad
- Klimatförändring i projekt. A Edvardsson, Skanska

14.10 – 14.20 Paus

14.30 – 15.40 Gruppdiskussion om kunskapsspridning och förändring

15.40 – 15.55 Gemensam reflektion.

15.55 – 16.00 Nästa träff i september 2025 – Scope2Scale 2.0

Take aways – Summering av dagens diskussioner

Byggherreforum 2025

14 september

Upphandling med klimatkra

Varför delta?

En konkret analys av er innovationsförmåga

Ni får en tydlig bild av era styrkor och förbättringsområden när det gäller innovation och klimatarbete

Praktiska förslag för att komma vidare

Vi ger er relevanta och konkreta rekommendationer för hur ni kan utveckla arbetssätt, kultur och strategier kring innovation

Bidra till något större

Genom att delta hjälper ni inte bara er egen organisation – ni bidrar också till en större branschgemensam kunskapsbas för klimatomställningen.

OBS! Analysen av er organisation kommer inte att delas med andra. Inom LFM30 kommer endast det sammanlagda resultatet av alla analyser att presenteras.

Så här går det till

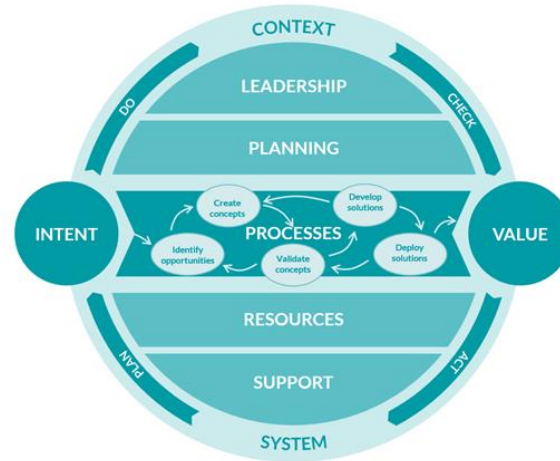

1. **Intervjuer** – Ett antal personer intervjuas i er organisation (3–7 personer, beroende på organisationens storlek). Varje intervju tar ca 1 timme, kan genomföras online och vi är flexibla med tider
2. **Analys** – Vi analyserar det insamlade materialet med stöd bl.a. av ISO 56001 – standarden för innovationsledningssystem
3. **Workshop** (frivillig) – Vi presenterar resultaten för er och tillsammans skapar vi en plan för nästa steg
4. **Erfarenhetsutbyte** – Ni får även möjlighet att dela erfarenheter med andra organisationer som deltar

Tidsåtgång per person – 1 timme för intervju + ev. 1–3 timmar för workshop

Ingående delar som bedöms

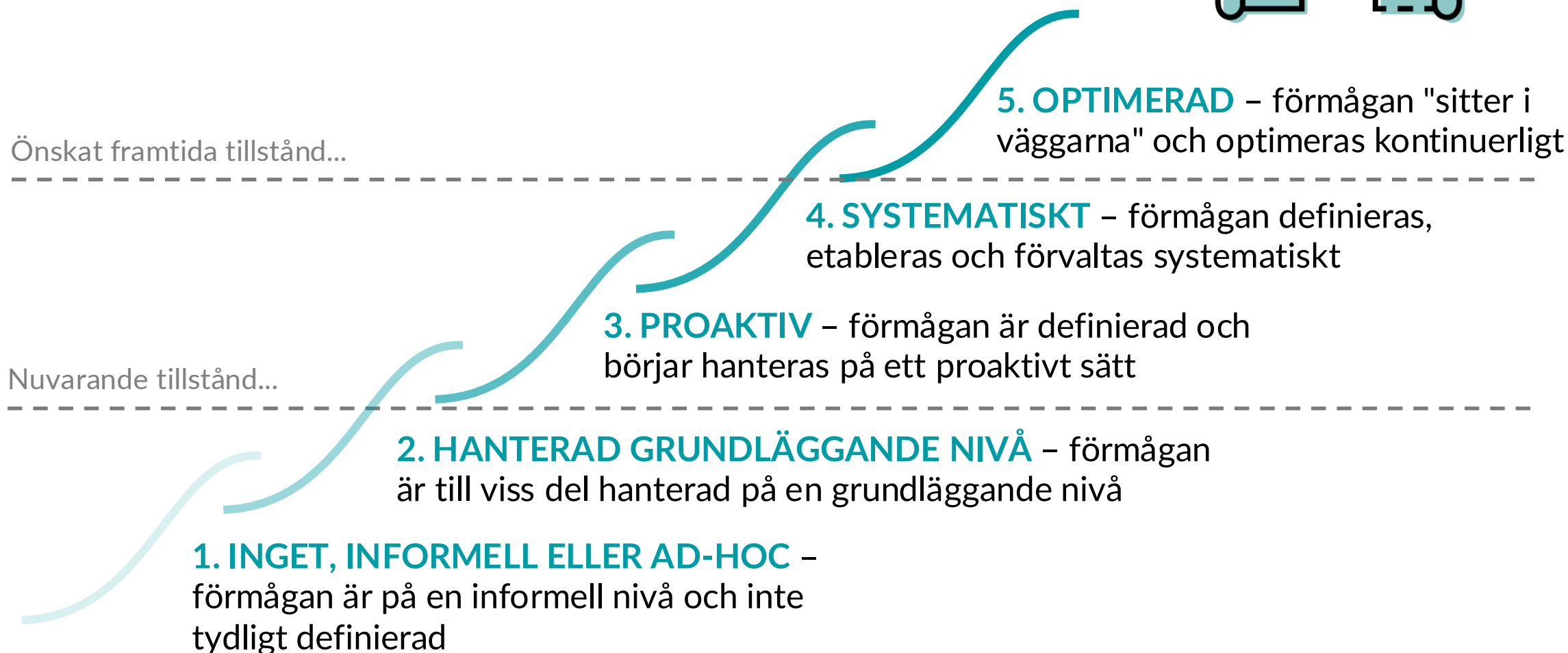
- Kontext & förutsättningar
- Ledarskap
- Planering
- Stöd & Support
- Processer
- Utvärdering & uppföljning

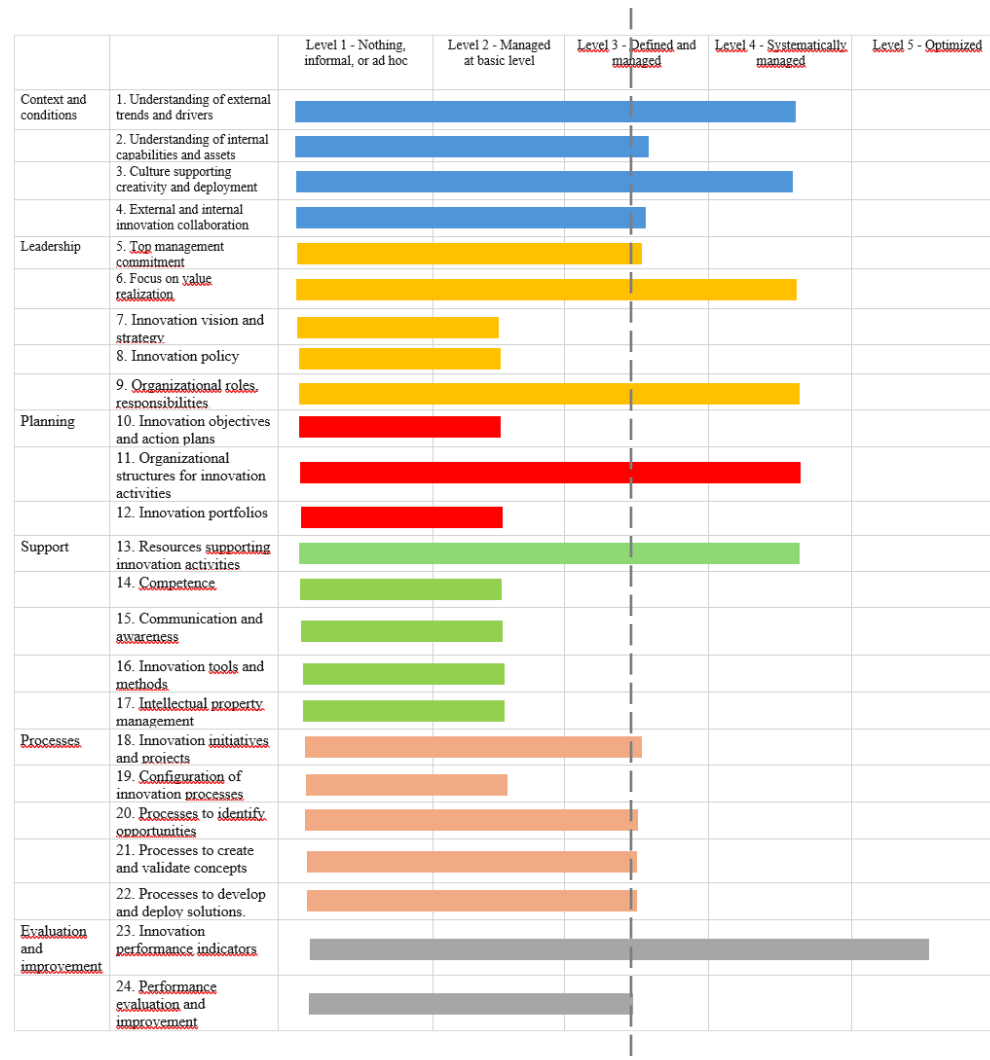
Genom att exempelvis ställa frågor inom dessa områden kan en **bedömning** göras av **nuvarande förmåga**

Context and conditions	1. Understanding of external trends and drivers 2. Understanding of internal capabilities and assets 3. Culture supporting creativity and deployment 4. External and internal innovation collaboration
Leadership	5. Top management commitment 6. Focus on value realization 7. Innovation vision and strategy 8. Innovation policy 9. Organizational roles, responsibilities
Planning	10. Innovation objectives and action plans 11. Organizational structures for innovation activities 12. Innovation portfolios
Support	13. Resources supporting innovation activities 14. Competence 15. Communication and awareness 16. Innovation tools and methods 17. Intellectual property management
Processes	18. Innovation initiatives/projects 19. Configuration of innovation processes 20. Processes to identify opportunities 21. Processes to create and validate concepts 22. Processes to develop and deploy solutions
Evaluation and improvement	23. Innovation performance indicators 24. Performance evaluation and improvement

Förmågan bedöms i fem nivåer

Ett exempel

Underlag och genomförare

Del av projektet **From Scope to Scale 2.0** (Byggherreforum)

Underlag

- Analysen baseras på innovationslednings-principer (ISO 56000), standarder för innovationsledningssystem (ISO 56001:2024 och 56002:2019), samt forskning

Genomförare

- Natalie Gustafsson, Innovations-och process-ledare, Tjänsteansvarig innovationsledning, RISE
- Ingrid Kihlander, Senior forskare innovations-ledning, RISE & Adjungerad professor Försvarshögskolan
- Kontakt: natalie.gustafsson@rise och ingrid.kihlander@ri.se

Är ni med i Byggherreforum?

Vill du vara en del av lösningen för en klimatneutral byggbransch?

Anslut dig till Byggherreforum för att få värdefulla insikter, praktisk kunskap och effektiva verktyg.

Tillsammans stärker vi samverkan, driver omställning och skalar upp – för att skapa framtidens hållbara byggande

Mejla iris.dabbour@lfm30.se 😊

Tack för idag!

